

PROJECTE DE MEDIACIÓ ESCOLAR:

“Ser capaços de tancar els ulls i obrir la ment per a créixer sense límits: visió de futur”

No resulta desconegut el fenomen de la indisciplina en els centres educatius i encara menys per als docents, que saben del creixement dels anomenats problemes de convivència; sense dramatitzar el panorama, hi ha conflictivitat, és innegable, però no violència generalitzada i sí una sensibilitat creixent, per això, i amb la intenció d'abordar el problema des de la institució municipal, l'Ajuntament de Vila-real va iniciar durant el curs escolar 2004/05, un nou projecte de convivència des de les delegacions de Policia Local i d'Educació.

El Projecte, en els seus inicis s'anomenava “El teu company és el teu amic”, i es va basar en dos pilars fonamentals, el de la prevenció i la mediació; entenent la mediació escolar com a mecanisme nou i eficient per a afrontar la resolució de conflictes; en aquest paper figurava el paper de la Policia Local com un engranatge més, un altre recurs a què els centres podien recórrer en cas necessari.

Avui, després de diversos anys d'experiència, i diferents lemes cada curs escolar, s'anomena “Atreveix-te a contar-ho”, que com es pot apreciar és un missatge que va dirigit tant a la comunitat educativa com a la resta de la societat perquè siguem capaços de reconèixer l'evidència; l'anterior s'anomenà “No és una broma”.

La recerca de solucions als conflictes és un repte que cal assumir, i des d'aquesta visió, curs a curs, s'aborden alguns problemes, col·laborant la Policia Local amb el professorat de diferents centres.

Sabiem des del principi que estàvem davant d'un procés llarg, però el vam tractar amb il·lusió creient en què la recompensa serà molt gran; la no-convivència és una situació greu que no pot tindre cabuda en les nostres relacions. Si apostem per un model nou de convivència, ho fem també per un model nou de transformació del conflicte, de manera que superem el càstig com a únic instrument de força vàlid; i no cal ni dir-ho l'aportació que aquests projectes, al si .../...

.../... de la Policia Local, tenen per a arribar a aquest model de Policia Local a què molts aspirem, i que és el que la societat abandone la imatge d'una policia repressora i sancionadora, en el camí de ser una policia que desperte respecte i confiança, i que provoqe protecció, seguretat, simpatia, familiaritat...

Quan parlem de mediació en les aules, ens referim a una proposta d'intervenció directa que, d'una banda, ofereisca suport immediat a qui ho necessite i, d'un altre, ajude a reflexionar i a buscar estratègies que reparen els danys produïts i evitari que tornen a produir-se.

El nostre protocol quant a la mediació en les aules, està "creixent" juntament amb el Projecte; segons incorporem experiències, concretem les condicions en què es pot dur a terme, a més de les pròpies de la mediació, com ara la voluntarietat de les parts, que l'acord satisfaga a les parts, la seua participació activa, flexibilitat, confidencialitat i bona fe, duració limitada, que siga seua la decisió, i la imparcialitat de les persones mediadores.

L'experiència ens porta a entendre que per part del professorat hi ha un gran interès en aquestes iniciatives, i ara en la iniciació d'aquest curs escolar és el moment ideal per a reprendre, anar donant forma i concretant el protocol, i el plantejament des de la delegació de Policia Local és crear una xarxa que facilite la reflexió conjunta, el contrast d'experiències, intercanvi de materials, etc. que ens porten a crear un camí cap a la cultura de la mediació en els centres.

Coincidint plenament amb José Antonio Marina en la seua crida a la mobilització educativa de la societat civil, J. A. Marina *Aprendiendo a vivir*, Barcelona 2004, i contagiats del seu optimisme, des de la Delegació d'Educació i la de Policia, ens plantegem l'ambiciós objectiu d'afavorir en l'alumnat, en relació a la violència, l'adquisició d'una xarxa d'esquemes (conceptuals, afectius i conductuals) que permeten rebutjar la violència, valorar la pau, comprendre el procés pel qual la violència genera violència i desenvolupar l'empatia i solidaritat cap a les víctimes de la violència.

Pretenem, a més una avaluació contínua del Projecte que no siga una anàlisi del producte; no serà una avaluació quantitativa, sí **qualitativa**, que es faça de forma conjunta i reflexiva –professorat, orientadors, responsables polítics i policies locals-; de manera que tots els implicats siguen escoltats; i el que fem és mantindre reunions periòdiques on assenyalem, estimem, apreciem o “calculem el valor del que realitza”, valorant el nivell de satisfacció final dels participants, l'interés general cap al contingut de les diferents activitats, analitzem qualsevol anècdota o episodi de què som protagonistes; ens interessa si hi ha demanda de nous aprenentatges, si s'ha aconseguit la meta prevista, i que siga una avaluació fonamental per a apreciar la bondat d'aquest Programa; en definitiva, una avaluació formativa, que siga una part més del Projecte que tendisca a mantindre-ho en un procés de contínua revisió i perfeccionament.

No hi ha dubte que el plantejament que la Policia Local faça servir la mediació com una ferramenta integrada entre els seus procediments per a problemes de convivència, genera opinions negatives emparades en la “dogmàtica” de la mediació, com que el policia té autoritat conferida per les lleis i per tant no és independent, però sense fer una exhaustiva anàlisi de la legislació que ens faculta, voldria acabar aquest article amb una reflexió: és evident, que com a policies, i part integrant del context social, estem doblement interessats a fomentar la convivència i previndre la violència; a més, cal assenyalar que, a llarg termini, en les aules, els i les agressors/es, a més del seu fracàs acadèmic –moltes vegades agreujat per l'absentisme escolar i la seua eixida primerenca de l'escola a causa de les expulsions dels centres escolars-, la tendència és a implicar-se en problemes de violència juvenil del carrer i acabar incorporant-se a activitats delictives en la primera joventut...

Vila-real, 29 d'octubre de 2008

Inspectora Policia Local Vila-real, Rosa Ana Gallardo Campos